

**JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI INTÉZKEDÉSI TERV
2006-2008**

Jóváhagyta:
a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés
58/2006.(IV.28.) számú határozatával

Készítette:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal
Térségfejlesztési Iroda

TARTALOMJEGYZÉK

I. 2004-2005 INTÉZKEDÉSI TERV MEGVALÓSULT FELADATAI	4
II. JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI INTÉZKEDÉSI TERV 2006-2008	9
KÖRNYEZETTUDATOSSÁG NÖVELÉSE AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI	10
Környezetvédelmi tömegkommunikáció fejlesztése, tudat- és szemléletformálás	11
A környezeti nevelés segítése	12
ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI	13
Közeledési eredetű légszennyező anyagok kibocsátásának mérséklése	14
Megújuló energiaforrások alkalmazásával kapcsolatos technológiák fejlesztése, hasznosítása	15
Energiatakarékosság, az energiahatékonyság-növelés	16
KÖRNYEZETEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZERBIZTONSÁGI AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI	17
A vezetékes ivóvíz minőségének javítása	18
Levegőminőség okozta egészségügyi problémák mérséklése	19
Élelmiszerbiztonság javítása	20
TELEPÜLÉSI (VÁROSI ÉS VIDÉKI) KÖRNYEZET MINŐSÉG AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI	21
Felhagyott települési telephelyek újrahasznosítása	22
Építészeti értékek megőrzése és hasznosítása	23
Zöldterületek védelme, fejlesztése	24
Lakótelepi tömbök felújításának előkészítése	25
BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG VÉDELME ÉS TÁJVÉDELEM AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI	26
Országosan védett területek fejlesztése	27
TERÜLET- ÉS FÖLDHASZNÁLAT AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI	28
Nemzeti Vidékfejlesztési Terv intézkedéseinek megvalósítása	29
Erdőgazdálkodás területi arányának növelése (erdősítés, fásítás)	30
Talajvédelem	31
A Jászság Térségi Többcélú Vízgazdálkodási Rendszer fejlesztése	32
VIZEINK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI	33
Bel- és külterületi vízrendezés	34
Felszíni és felszín alatti vizek minőségének javítása, racionális vízhasználat elterjesztése	35

KÖRNYEZETBIZTONSÁG AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI	36
Ipari, közlekedési katasztrófák és tüzesetek elkerülésének elősegítése	37
A megye árvízvédelmi helyzetének javítása	38
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERV	
INTÉZKEDÉSEI	39
A települési szilárd hulladékok gyűjtésének és kezelésének javítása	40
Hulladékkezelő és -hasznosító telepek létrehozásának elősegítése	41
Települési folyékony hulladékok	42

I. 2004-2005 INTÉZKEDÉSI TERV MEGVALÓSULT FELADATAI

MEGVALÓSULT FELADATOK

	A feladat megnevezése	A végrehajtás módja
Éghajlatváltozási Akcióprogram Intézkedései		
1.	Településeket elkerülő utak kiépítésének elősegítése	A megyében elkészült a 31. és 32. számú főutak Jászberényt elkerülő szakaszának I. üteme. A II. ütem kész tervekkel rendelkezik. Az elmúlt időszakban befejeződött a törökszentmiklósi elkerülő utómunkálata. Elkészült az abonyi elkerülő. Tervek elkészültek az M4-es autópálya Abony - Fegyvernek szakaszára. Tervek készültek a 4. számú főút Fegyvernek-Szapárfaút, Kenderest és Kisújszállást elkerülő szakaszra, az M44-es útra, a Kunszentmárton-Öcsöd-Cserkeszőlő elkerülőre.
2.	A tranzitforgalom szabályozott átvezetése a településeken	A tranzitforgalom szabályozása a 4 főútvonal mellett valósult meg.
3.	A megye bel- és külterületi kerékpárút hálózatának fejlesztésének ösztönzése	Elkészült a kerékpárút-fejlesztési program. Megépült a Tisza-tó déli oldalán a gáton a kerékpárút. Tervek készültek: Tiszasüly-Kótelek összekötőre, Tiszaderzs térségére, a Tisza bal partjára.
4.	Tömegközlekedési menetrendek optimalizálása	Elkészültek az éves menetrendi változások.
5.	A megújuló energiaforrások hasznosításának bővítése a megyei önkormányzat intézményeiben	Elkészült a megyeháza fűtésének korszerűsítése, valamint az elektromos rendszer energiatakarékossá való átalakítása.
Környezetegészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Akcióprogram Intézkedései		
1.	Ivóvízhálózatok állapotfelmérése a megyében	A Településrendezési és Műszaki Társulás elvégezte a felmérést.
2.	Az Észak-Alföldi Régió Ivóvízminőség-javító Program megvalósításában való közreműködés	A program I. ütemében a már elnyert támogatással a megye 13 település és településrészén (Besenyszög, Jászájkőhalma, Jásztelek, Kisújszállás, Kunmadaras, Nagyvén, Tiszabura, Tiszabura-Pusztataskony, Tiszagyenda, Tiszapüspöki, Tiszaszentimre, Tiszaszentimre-Újszentgyörgy, Tomajmonostora) mintegy 2,6 milliárd Ft értékű fejlesztés valósulhat meg. A 2009. december 31-ig befejeződő régiós projekt összköltsége mintegy 6,6 milliárd Ft, amely 75%-át az Európai Unió, 15%-át pedig a magyar állam biztosítja.
3.	Az HACCP előírásainak való megfelelés elősegítése a vendéglátásban és a közétkeztetésben résztvevők számára	A megyei önkormányzat által fenntartott 15 konyhán elkészültek a minőségbiztosítási dokumentációk.
4.	Az élelmiszer gyártók és termelők segítése a HACCP előírásainak való megfelelés érdekében	A megyei területfejlesztési tanács pénzügyi kereteiből pályázati úton nyújtott támogatást.
5.	Az önkormányzatok intézményeiben működő konyhák élelmiszerbiztonsági fejlesztése	Költségvetési támogatásból és intézményi pénzmaradványból folyamatosan biztosítva van a konyhák fejlesztése.
Települési Környezet Minőség Akcióprogram Intézkedései		
1.	A településrendezési tervekhez igazodó hasznosítási javaslat kidolgozásának elősegítése	A megye több településén az elkészült településrendezési tervben szerepelnek a felhagyott ingatlanok hasznosítási javaslatai.
2.	Helyi értékvédelmi rendeletek elkészítésének segítése	A települési rendezési tervvel együtt 2005-ben már 15 település készített helyi értékvédelmi rendeletet.

3.	Új zöldterületek kialakítása, fásítás érdekében pályázati források felkutatása	Szolnok város pályázaton nyert a Tiszaligetbe erdőtelepítésre és fenntartásra.
Biológiai Sokféleség Védelme és Tájvédelem Akcióprogram Intézkedései		
1.	Tisza-kürti Arborétum fejlesztése, kilátótorony tervezése, létesítése, tó tervezése kialakítása	A Tisza-kürti Arborétum tervezett fejlesztései folyamatban vannak.
2.	Országosan védett területek fejlesztése katonai gyakorlóter mentesítése, felszámolása	Kunmadaras Nagyközség Önkormányzata 2003. év elején térítésmentesen megkapta a repülőter tulajdonjogát. A repülőter hasznosítására 2004. évben megvalósíthatósági tanulmányt készített a TERRA STUDIO Kft.
Terület- és Földhasználat Akcióprogram Intézkedései		
1.	A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv célkitűzéseinek, intézkedéseinek széleskörű megismertetése a gazdálkodókkal Tájékoztatás a meghirdetett agrár-környezetgazdálkodási célprogramokról, pályázati és kapcsolódó támogatási lehetőségekről	Évente 30-35 településen és vonzáskörzetébe eső települések részvételével a gazdálkodók széleskörű tájékoztatást kaptak. A tájékoztatókat az FVM Megyei Hivatala végezte a falugazdászok, 2005. szeptemberétől a kamarai tanácsadók, és meghívott előadók közreműködésével. Központi információs anyagok és a megyei média is segítette a tájékoztatást.
2.	A megye agro-ökológiai adottságait figyelembe véve javaslat kidolgozása további agrár-környezetgazdálkodási célprogramokra	Megvalósult, a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium készítette el.
3.	Szaktanácsadói hálózat hatékonyságának fokozása	Folyamatos teljesítményjavulás tapasztalható.
4.	A gazdálkodók korrekt és széleskörű tájékoztatásának előmozdítása a talajtípusra alapozott talajművelési és talajjavítási módok alkalmazásának lehetőségei	Pályázati korlátozások következtében csak részben teljesült.
5.	A termőföld mennyiségi és minőségi védelmét szolgáló talajművelési eljárások elterjedésének elősegítése	A lehetőségekhez képes nagyrészt teljesült.
6.	A föld- és talajvédelem eszközzrendszerének bővítése, szaktanácsadói hálózat hatékony működésének szorgalmazása	A vizsgálatok mellé tápanyag-gazdálkodási szaktanácsadási rendszer került bevezetésre.
Vizeink Védelme és Fenntartható Használata Akcióprogram Intézkedései		
1.	Jászszági térségi többcélú vízgazdálkodási rendszer	A Keviterv Akva Kft. által készített környezeti hatásvizsgálat alapján a Jászszági térségi többcélú vízgazdálkodási rendszer I. építési üteme megvalósításához környezetvédelmi engedélyt kapott.
2.	A bel- és külterületi vízelvezetési megyei helyzetfelmérés	2006. februárjában a Keviterv Akva Kft a településeknek kiküldött kérdőíves felmérés alapján elkészítette a felmérést.
3.	Vízforrató berendezések elterjedésének segítése a megye strand- és gyógyfürdői számára	2005. januárjában Herbály Imre, a megye közgyűlés alelnöke végrehajtási határidő hosszabbítást kért a vízforrató berendezések létesítésének ügyében. Az kezdeményezés eredménye, hogy a létesítési határidő 2006. december 31-ére módosult. Egy évvel ezelőtt a megyében lévő 36 fürdő 139 medencéje közül 46 medence volt vízforratós, 43 felmentéssel rendelkezett és 50 medence nem rendelkezett vízforrató berendezéssel. Jelenleg 15 fürdő 36 medencéje még nem rendelkezik vízforrató berendezéssel.

Környezetbiztonság Akcióprogram Intézkedései		
1.	A VTT keretén belül, a Tisza-völgyi árapasztó rendszer megvalósulásának, és az árvízi vízhozam javítását célzó földhasználat kialakítása	A VTT keretében megindult árvízvédelmi munkákat az érintett területen folyamatosan végzik.
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hulladékgazdálkodási Terv Intézkedései		
1.	Települési hulladékok szelektív gyűjtő rendszer kialakításának folytatása	A szelektív hulladékgyűjtéshez szükséges konténerek elhelyezése a megye nagy részén megtörtént.
2.	Az ISPA nyertes regionális hulladéklerakók rekultiválásának koordinálása	A regionális hulladéklerakók közül már jogszabályoknak megfelelően működik a jászteleki és a szelevényi lerakó; a kivitelezés folyamatban van Tiszafüreden és Kétpón.
3.	Állati hulladékgyűjtő rendszer kialakításának folytatása	2005-ben az ATEVSZOLG Rt elkészítette a megye területére az állati hulladékgyűjtő, -átrakó telepek megvalósíthatósági tanulmányát.
4.	A szelektíven összegyűjtött hulladékok előkészítését végző kunmadarasi regionális hulladékkezelő és feldolgozó telep létrehozására vonatkozó megvalósíthatósági tanulmány kidolgozása	Kunmadaras Nagyközség Önkormányzata 2003. év elején térítésmentesen megkapta a repülőtér tulajdonjogát. A repülőtér hasznosítására 2004. évben megvalósíthatósági tanulmányt készített a TERRA STUDIO Kft. A tanulmány regionális hulladékkezelő- és feldolgozó létesítmény létrehozását vizsgálta.
5.	ACEA- technológiájú szilárd települési hulladékfeldolgozó rendszer telepítésére vonatkozó megvalósíthatósági tanulmány készítése	A hulladékfeldolgozó rendszer telepítésére a megvalósíthatósági tanulmány elkészült.

**II. JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI
INTÉZKEDÉSI TERV 2006-2008**

KÖRNYEZETTUDATOSSÁG NÖVELÉSE AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI

A feladat megnevezése:

Környezetvédelmi tömegkommunikáció fejlesztése, tudat- és szemléletformálás

A feladat leírása:

A felnőtt népességhez, írott sajtón, elektronikus médián, valamint speciális szóróanyagokon keresztül való eljutás, a lakosság figyelmének felkeltése, a környezetvédelem fontosságának exponálása.

Szükségességének indoklása:

Több országos, megyei, települési felmérés is mutatja, hogy a környezeti tudatosság szinte teljes mértékben hiányzik az emberekből. A környezettudatos magatartás terjedésének meghatározó akadálya az ismerethiány.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Kiadvány készítésének elősegítése a megye környezeti állapotáról és a környezetminőséget javító intézkedésekről. Médiában való megjelenés támogatása	2006-2008
2.	Szóróanyagok, felvilágosító füzetek készítésének ösztönzése, amelyek a háztartásokban keletkező környezetre veszélyes termékek kezelésére, környezeti tudatosságra hívják fel a figyelmet	2006-2008
3.	Lakosság, civil szervezetek, döntéshozók, helyi média közötti kommunikáció hatékonnyá válásának elősegítése, számukra információs anyag összeállítása a legfontosabb környezeti problémákról	2006-2008
4.	Környezeti adatok Interneten való elérhetőségének biztosítása	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Oktatási, közművelődési intézmények

Közreműködő szervezetek:

- Közoktatási intézmények
- Településrendezési és Műszaki Társulás
- Érintett nemzeti parkok igazgatóságai
- Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
- Civil szervezetek
- Szakértők
- Helyi média

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Környezeti reklámok száma és hatékonysága
- Környezeti ügyek médiában való rendszeresebb megjelenése
- Kiszolgáltatót környezeti információk mennyisége

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Tájékozottabb, környezettudatosabb emberek
- Javuló életminőség
- Tisztább környezet

A feladat megnevezése:**A környezeti nevelés segítése****A feladat leírása:**

A megye minden rétegében tudatosítani szükséges az emberi civilizáció környezetre utaltságát. Ennek érdekében az oktatás valamennyi szintjén a hivatalos oktatási programhoz kapcsolódóan be kell vezetni a környezeti nevelést.

Szükségességének indoklása:

Magyarországon hosszú ideig hiányzott a közoktatásban a környezetvédelmi-természetvédelmi oktatás-nevelés. A társadalmi-gazdasági átalakulást, a fogyasztási szokások megváltozását nem kísérte tudatos oktató munka. Ennek következtében rendkívül sok fogalom vár magyarázatra a környezet- és természetvédelem területén.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	A megyében működő környezeti nevelési tevékenységek felmérése	2006-2008
2.	A környezeti nevelés ösztönzése, környezeti nevelési programok, projektek készítése a résztvevők közötti hatékony információáramlás elősegítése, hulladékgyűjtő napok szervezésének segítése oktatási intézményekben	2006-2008
3.	Hatékony együttműködés a társadalmi szervezetekkel, eredményeik hasznosításának előmozdítása	2006-2008
4.	A megye felsőoktatási intézményeiben az oktatási, kutatási potenciál igénybevétele projektek előkészítésében, kidolgozásában, környezeti nevelésben és oktatási programok megvalósításába	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Oktatási, közművelődési intézmények
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Intézet

Közreműködő szervezetek:

- Közoktatási intézmények
- Érintett nemzeti parkok igazgatóságai
- Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
- Településrendezési és Műszaki Társulás
- Civil szervezetek
- Szakértők

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Környezeti nevelést végző közintézmények számának bővülése
- Környezetvédelmi szakképzésben részesültek számának emelkedése
- Környezeti és természeti oktató-nevelő központok, intézmények minősítési rendszere

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Hosszú távon javul a lakosság környezeti tudatossága
- Nő a felelősségérzet az élővilággal szemben
- Terjednek a tisztább, környezetbarát technológiák

ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI

A feladat megnevezése:**Közlekedési eredetű légszennyező anyagok kibocsátásának mérséklése****A feladat leírása:**

A megye területén áthaladó tranzitforgalom útvonalának szabályozása és a helyi közlekedés átalakítása révén a légszennyezés csökkentése. Mindez elősegíthető elkerülő utak építésével, a gyalogos-, kerékpáros- és tömegközlekedés lehetőségeinek javításával, környezetbarát településrendezési tervek készítésével, a tömegközlekedés népszerűsítésével.

Szükségességének indoklása:

A települések forgalmas útvonalai mentén, az elmúlt években romlott a levegő minősége. A három leggyakoribb és legnagyobb mennyiségben kibocsátott légszennyező anyag a kén-dioxid, nitrogén-oxidok és szilárd lebegő anyagok. A legkritikusabb az 1992 óta folyamatosan növekvő, közlekedésből származó nitrogén-oxid terhelés, különösen azokon a településeken, ahol nagy az átmenő gépkocsiforgalom. A közlekedés jelentős mértékben hozzájárul az üvegházhatású gázok kibocsátásához is. A legtöbb városi területen magas az üledő és a szálló por koncentrációja, amely néhány településen jelenleg is emelkedő tendenciát mutat.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Településeket elkerülő utak kiépítésének elősegítése (megyei tervek elkészítésén keresztül) lég- és zajszennyezés csökkentése	2006-2008
2.	A tranzitforgalom szabályozott átvezetése a településeken, áruszállítás vasúton történő megoldásának elősegítése	2006-2008
3.	A megye bel- és külterületi kerékpárút-hálózatának fejlesztésének ösztönzése	2006-2008
4.	Környezetbarát járműpark kialakítása a tömegközlekedésben	2006-2008
5.	Tömegközlekedési menetrendek optimalizálása, utasközpontúvá tétele	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok

Közreműködő szervezetek:

- Jászkun Volán Közlekedési Rt
- MÁV Rt
- Településrendezési és Műszaki Társulás
- Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

Megvalósítási terület: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Megépült települést elkerülő utak hossza
- Megépült bel- és külterületi kerékpárutak hossza
- Rendszeresen tömegközlekedési eszközöket igénybevevők száma
- Csökken az egy ember - egy autót használók száma

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Csökken a közlekedési eredetű légszennyező anyagok mennyisége
- Csökken a közlekedési eredetű zajterhelés
- Élhetőbb települések alakulnak ki

A feladat megnevezése:

Megújuló energiaforrások alkalmazásával kapcsolatos technológiák fejlesztése, hasznosítása

A feladat leírása:

A megújuló energiaforrások elsősorban helyi energia-igények kielégítésére jelentenek reális alternatívát. A megújuló energiaforrások műszaki-ökonómiai-ökológiai összefüggéseinek áttekintése és a megyei lehetőségek, illetve adottságok bemutatása alapján meg kell vizsgálni az alkalmazás lehetőségeit.

Szükségességének indoklása:

Az EU-hoz való csatlakozásunk és az ehhez elvárt megújuló energiaforrás felhasználási részarány, a Kyotóban a Klímaváltozási Keretegyezményben vállalt CO₂ egyenérték csökkentés szükségessé teszi a megújuló energiaforrások hasznosításának emelését. A megújuló energiaforrások kedvező tulajdonsága, hogy környezetszennyező hatásuk a fosszilis energiahordozókhoz képest lényegesen kisebb. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása következtében egyre növekvő veszélyként fenyegető klímaváltozás megelőzésére így fontos eszközként kínálkozik a megújulóknak növekvő felhasználása.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Megyei tanulmány készítése a megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségeiről	2006-2008
2.	A megújuló energiaforrások hasznosításának bővítése a Megyei Önkormányzat Intézményeiben	2006-2008
3.	A fosszilis energia felhasználás kiváltását előirányzó kísérleti projektek segítése. a településeken	2006-2008
4.	Energetikai célú növénytermesztés elősegítése, támogatása	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Településrendezési és Műszaki Társulás

Közreműködő szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Agrárkamara
- FVM Megyei Földművelésügyi Hivatala

Megvalósítási terület: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Nő a megújuló energiaforrást használók száma
- A megyei összes energiafelhasználásban nő a megújulóknak részaránya
- Csökken a légszennyezettség mértéke

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Csökken a terület energiaimport-függősége, ami növeli a gazdaság stabilitását
- A megvalósuló projektek jelentősen hozzájárulnak a környezettudatos magatartás terjedéséhez
- Tisztább települések kialakulása

A feladat megnevezése:**Energiatakarékosság, az energiahatékonyság-növelés****A feladat leírása:**

Energia megtakarítást eredményező intézményi fejlesztések megvalósítása, amelyek az energia-megtakarítások révén hatékonyan járulnak hozzá az intézmények, lakóházak energiaköltségeinek csökkentéséhez, a környezetszennyezés mérsékléséhez.

Szükségességének indoklása:

Az Európai Unió energiapolitikájának fontos célkitűzése az energiafelhasználás racionalizálása. A feladat megvalósításával jelentősen csökkenthető az energiaköltség és a fosszilis energiahordozók felhasználásának következményeként a környezetbe kerülő szennyező anyagok mennyisége.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	A települési önkormányzatok energiagazdálkodását javító programok segítése	2006-2008
2.	Energiatakarékosság, az energiahatékonyság-növelés az önkormányzat intézményeiben	2006-2008
3.	Lakossági energiahatékonyság-növelő törekvések segítése	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Településrendezési és Műszaki Társulás

Közreműködő szervezetek:

- Energia Központ Kht
- Magyar Energia Hivatal
- Civil Szervezetek

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Csökken az önkormányzati szféra összesített energiafelhasználása
- Csökken az egy lakos által felhasznált energia fajlagos mennyisége
- Javul az épületek és a berendezések energetikai állapota

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

A feladat végrehajtásával az energiaköltségek jelentősen csökkenthetők, ami a terület gazdasági színvonalát erősíti. Ezzel párhuzamosan a csökken a környezet terhelése

KÖRNYEZETEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZERBIZTONSÁGI AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI

A feladat megnevezése**A vezetékes ivóvíz minőségének javítása****A feladat leírása:**

Az EU-hoz való csatlakozás megkívánja a vízvezeték-hálózat kiépítését, az elavult hálózatok rekonstrukcióját, az egészséges ivóvíz biztosítását, a 201/2001.(X.25.) Korm. rendeletben szabályozott határértékek betartását.

Szükségességének indoklása:

Az egészséget meghatározó tényezők között a környezeti hatások igen fontos szerepet játszanak. Az emberi szervezetre károsan ható tényezők közül Jász-Nagykun-Szolnok megyében a vezetékes ivóvíz minőségi problémáit kell kiemelni. A megye 78 településéből 66 településen több kémiai paraméter (arzén, vas, mangán, ammónia) nem elégíti ki az egészséges ivóvízzel szemben elvárt minőségi követelményeket.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	A megye 52 településének vezetékes ivóvízminőség javító programjának kidolgozása és pályázati előkészítése	2006-2008
2.	Az Észak-Alföldi Régió Ivóvízminőség-javító Programban a megye 65 településén ivóvízminőség javításának elősegítése	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Önkormányzati Társulás Az Észak-Alföldi Régió Ivóvízminőségének Javításáért

Közreműködő szervezetek:

- Vízközmű üzemeltető vállalkozások
- Települési önkormányzatok
- Településrendezési és Műszaki Társulás
- ÁNTSZ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Intézete

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- A rendeletben szabályozott határértékének megfelelő ivóvíz elérhetősége
- A felújított ivóvíz-hálózatok hossza

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Javul a lakosság egészségi állapota
- A közművesítettség szint növelésével javul a lakás- és életkörülmények komfortossága

A feladat megnevezése**Levegőminőség okozta egészségügyi problémák mérséklése****A feladat leírása:**

A biológiai allergének, egészségkárosító gyomnövények, valamint a közlekedési eredetű és az ipari tevékenységből származó tényezők által előidézett lakossági megbetegedések – kiemelten a légzőszervi betegségek - számának csökkentése levegőminőség javító intézkedéseken keresztül.

Szükségességének indoklása:

A légszennyező anyagok nagymértékben rontják a lakosság egészségi állapotát. Ennek többféle oka van. Az egyik, hogy a szennyezett levegő csökkenti az ellenállóképességet és növeli az érzékenységet az allergénnel szemben. Nőtt az elhanyagolt, gyomos területek száma, és továbbra is hiányzik az igény a szaktanácsadásra, hiányzik a lakossági összefogás is. A virágpor allergiában szenvedők száma drámai növekedést mutat. A pollinózisban szenvedők megsegítésére Európában már több mint 2 évtizede egységes pollensapdák alkalmazásával, szervezett nemzetközi palinológiai kutató- és előrejelző szolgálat működik.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Légszennyező anyagok köztük a biológiai allergének, egészségre gyakorolt hatásainak elemzése, előfordulásuknak visszaszorítása	2006-2008
2.	Levegőminőséggel összefüggő tájékoztatás és információs rendszer fejlesztése	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Érintett Környezetvédelmi Felügyelőségek
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Földhivatal
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Állomás
- FVM Megyei Földművelésügyi Hivatala

Közreműködő szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Civil szervezetek
- ÁNTSZ Jász-Nagykun -Solnok Megyei Intézete

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- A levegőben megjelenő biológiai allergének és egészségkárosító gyomnövények koncentrációja csökken
- Nő a levegőminőséget folyamatosan mérő pontok száma a megye területén
- Javul a levegőminőségi adatokat rendszerező információs szolgáltatás
- Nő a levegőminőséggel összefüggő tájékoztatások száma

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Javul a lakosság egészségi állapota
- Csökken a gyógyszerfogyasztás mértéke

A feladat megnevezése**Élelmiszerbiztonság javítása****A feladat leírása:**

A vendéglátás és a közétkeztetés intézményeiben előforduló élelmiszer-fertőzőési esetek számának csökkentése, a megye élelmiszerbiztonsági helyzetének javítása.

Szükségességének indoklása:

Világszerte egyre több élelmiszer eredetű megbetegedést észlelnek. A globalizálódó élelmiszer kereskedelem révén egy-egy veszélyforrás váratlanul tűnik fel és okoz nem várt megbetegedéseket. A fogyasztók mind több figyelmet szentelnek ezeknek az eseteknek, és egyre fokozódóan követelik, hogy csak olyan élelmiszerek kerüljenek forgalomba, illetve felszolgálásra melyek biztonságosak. Az élelmiszer gyártók részére 2002. január 1.-től kötelező a HACCP rendszer alkalmazása (1/1996. (I.9.) FM-NM-IKM rendelet). A vendéglátásban és a közétkeztetésben ugyancsak 2002. január 1-től kötelező a HACCP rendszer alkalmazása (80/1999 (XII.28.) GM-EüM-FVM rendelet).

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Az önkormányzati intézményekben működő konyhák élelmiszerbiztonsági fejlesztése	2006-2008
2.	Élelmiszerbiztonsággal összefüggő tájékoztatási rendszer fejlesztésének elősegítése (kiadványok, média)	2006-2008
3.	Komplex egészségügyi és élelmiszerbiztonsági oktatás, nevelés és tudatformálás	2006-2008
4.	Átfogó környezet-egészségügyi felmérések végzése, egészségügyi informatikai rendszer fejlesztése	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- FVM Megyei Földművelésügyi Hivatala
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Állomás

Közreműködő szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- ÁNTSZ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Intézete

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Az élelmiszer-fertőzőési esetek számának csökkentése
- Az előállított termékek versenyképességének fokozódása
- Javul az élelmiszeripari szolgáltatások minősége

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Javul a lakosság egészségi állapota
- A kistérség jövedelemtermelő képességének javulása
- A mezőgazdaság versenyképességének fokozódása

TELEPÜLÉSI (VÁROSI ÉS VIDÉKI) KÖRNYEZET MINŐSÉG AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI

A feladat megnevezése:**Felhagyott települési telephelyek újrahasznosítása****A feladat leírása:**

Felhagyott iparterületek, mezőgazdasági objektumok felmérései és hasznosítási javaslatok készítése.

Szükségességének indoklása:

A megye területén a rendszerváltozás utáni kényszerűen gyors gazdasági struktúraváltás miatt jelentős számban fordulnak elő barnamezős területek, felhagyott vagy alig működő ipartelepek, mezőgazdasági objektumok. E területek egy része használaton kívül került, más része alulhasznosított. A területek jelenleg potenciális környezeti veszélyforrások, azonban igen nagy gazdasági értéket jelentenek egy-egy település számára, amennyiben lehetővé válna rehabilitációjuk, újrahasznosításuk. A területek rehabilitációja nagymértékben hozzájárulhat az elmaradott térségek felzárkóztatásához, a térségi központi települések szerepének megerősítéséhez, a foglalkoztatáspolitikai szempontok érvényesítéséhez. A területek újrahasznosításának egyik feltétele, hogy a közművesítés megvalósuljon.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Kataszter készítése a felhagyott objektumokról	2006-2008
2.	Megvalósíthatósági tanulmányok, a településrendezési tervekhez igazodó hasznosítási javaslat kidolgozásának, megvalósításának elősegítése	2006-2008
3.	Pályázati források felkutatása	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Településrendezési és Műszaki Társulás

Közreműködő szervezetek:

- Szakértők
- Településtervezők

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Rekultivált területek számának és nagyságának növekedése
- Települési zöldfelületek arányának növekedése

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Vállalkozások és a befektetők számának növekedése
- Településeken belüli környezetterhelés csökkenése, védelmi biztonság növekedése

A feladat megnevezése:**Építészeti értékek megőrzése és hasznosítása****A feladat leírása:**

A megye építészeti értékeinek megóvása érdekében megyei kataszter készítése. A helyi önkormányzatok, egyházak figyelmének felhívása az épített értékek megőrzésére.

Szükségességének indoklása:

Az épített környezet minősége minőségével befolyásolja közérzetünket és tevékenységeinket. Befolyását mind fizikai jellemzőivel, mind kulturális és esztétikai hatásán keresztül kifejtheti és ez a kettő együtt hat vissza az emberre és az egész társadalomra. Az épített környezetben történő változások, fejlesztések a környezet egy kis részét érintik csak egyszerre. Ezek a kis változások azonban a település részévé válva, abba beleolvadva lassanként egy új települési minőség kialakulásához vezetnek.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Építészeti értékek védelmi célú állapotának fenntartása, megyei kataszterének elkészítése, régészeti emlékek feltárása	2006-2008
2.	Egyházi, illetve önkormányzati tulajdonban lévő építmények állapotfelmérése	2006-2008
3.	Helyi értékvédelmi rendeletek elkészítésének segítése	2006-2008
4.	Pályázati források felkutatása rekonstrukcióra, felújításra	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Településrendezési és Műszaki Társulás

Közreműködő szervezetek:

- Egyházak
- Szakértők
- Ingatlantulajdonosok

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Helyi épített értékek megőrzése
- Idegenforgalmi vonzerő növekedése

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Tájékozottabb helyi lakosság
- Fellendülő idegenforgalom
- Rendezett településkép

A feladat megnevezése:**Zöldterületek védelme, fejlesztése****A feladat leírása:**

Meglévő közparkok, zöldterületek fenntartása, szükség esetén rehabilitálása, új zöldterületek fejlesztési elveken történő kijelölése az egészséges, tiszta, jó települési környezet megteremtése érdekében.

Szükségességének indoklása:

A zöldterületek nagymértékben mérséklik a káros környezeti hatásokat, elősegítik a település funkcionális zónákra tagolását. Az esztétikusabb települési arculat kialakításához a belterületi zöldfelületek növelése is szorosan hozzákapcsolódik.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Meglévő zöldterületek folyamatos fenntartásának, gondozásának ösztönzése, kiemelkedő jelentőségű parkok állapotának szakmai felülvizsgálata	2006-2008
2.	Új zöldterületek kialakítása, fásítás érdekében pályázati források felkutatása	2006-2008
3.	Településrehabilitációs tervek előkészítésének koordinálása	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Településrendezési és Műszaki Társulás

Közreműködő szervezetek:

- Közterület fenntartók
- Lakosság

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Meglévő zöldterületek állapotának javulása
- Települési zöldfelületek arányának növekedése
- Ingatlanállomány értékének emelkedése

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Települési környezetszennyezés csökkenése
- Vonzóbb településkép, esztétikusabb környezet kialakulása
- Kistérség népességmegtartó képességének emelkedése
- Vállalkozói környezet fejlődése

A feladat megnevezése:**Lakótelepi tömbök felújításának előkészítése****A feladat leírása:**

Meglévő lakótelepi tömbházak korszerűsítésének előkészítése.

Szükségességének indoklása:

A meglévő épületállomány jelentős része sok esetben korszerűtlen. Az épületállomány épületgépészeti szerelvényeinek és berendezéseinek felújítására van szükség. A lakótelepek felújításánál a környezeti hatásokat figyelembe vevő gondolkodásmód meghatározó kell, hogy legyen. Ehhez hozzátartozik az is hogy az ökológiai szempontok alapján való rehabilitáció lehetőségeket kínál energia-megtakarítási lehetőségek kialakítására, az ivóvíz megtakarítására vagy bizonyos területeken a csapadékvízzel való helyettesítésére.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Épületállomány felmérésének elvégzése, költségkalkuláció készítése	2006-2008
2.	Pályázati lehetőségek folyamatos nyomon követése	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Településrendezési és Műszaki Társulás

Közreműködő szervezetek:

- Lakásszövetkezetek
- Épületüzemeltetők

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Felújított lakások számának növekedése

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- A lakótelepek, lakónegyedek felértékelődnek
- Vonzóbb településkép, esztétikusabb környezet kialakulása
- Javul a településen élők életminősége

BIOLÓGIAI SOKFÉLELÉSÉGI VÉDELME ÉS TÁJVÉDELME AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI

A feladat megnevezése:**Országosan védett területek fejlesztése****A feladat leírása:**

Hortobágyi Nemzeti Park és a felügyelete alá tartozó területek, ex lege védett területek, országos védelemre tervezett területek védelme, fejlesztése, területek megvásárlása, a természetvédelem érdekében szükséges intézkedések megtétele: gyepesítés, erdősítés, mentesítés, kezelési tervek készítése, új védetté nyilvánítások előkészítése és végrehajtása.

Szükségességének indoklása:

A természet védelme szükségessé teszi egyes területek megvásárlását, természet közeli állapot visszaállítását, madárvédelmi intézkedések megtételét, kezelési tervek elkészítését. Hasonló intézkedések szükségesek a védett területek bővítésénél, országos védelemre tervezett területeken.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Területvásárlás, gyepesítés, erdősítés	2006-2008
2.	Madárvédelmi intézkedések (NATURA2000)	2006-2008
3.	Katonai gyakorlótér mentesítése, felszámolása	2006-2008
4.	Kezelési tervek készítése, felújítása	2006-2008
5.	Holtágak rehabilitációjának tervezése, végrehajtása	2006-2008
6.	Védett területek bővítése (HNP, KTTK)	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága

Közreműködő szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Érintett települések önkormányzatai
- Gazdálkodó szervezetek

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Védett területek arányának növekedése
- Gyepterületek és erdőterületek arányának növekedése

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Az arra érdemes területeken biztosítható lesz a táj és az élővilág erőteljesebb védelme
- Új turisztikai hasznosítási módok alakulnak ki

TERÜLET- ÉS FÖLDHASZNÁLAT AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI

A feladat megnevezése:**Nemzeti Vidékfejlesztési Terv intézkedéseinek megvalósítása****A feladat leírása:**

Az ökológiai, természet- és környezetvédelmi, valamint gazdasági szempontokat egyesítő NVT megyei szintű megvalósítása; ennek érdekében a gazdálkodók és a földtulajdonosok folyamatos és magas szintű tájékoztatásának megszervezése. Horizontális és zonális alap és célprogramok megvalósítása, fejlesztése.

Szükségességének indoklása:

A mezőgazdasági tevékenységben érdekeltek tájékoztatása napjainkban még hiányos. Nem akadálytalan az állami támogatásokról, a pályázati lehetőségekről szóló információk áramlása. A gazdálkodást segítő tudományos eredmények által lehetővé tett új termelési módszerek elterjedése nem elég gyors, s nem mindig van összhangban a természeti környezet érdekeivel.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv célkitűzéseinek, intézkedéseinek széleskörű megismertetése a gazdálkodókkal	2006
2.	Tájékoztatás a Nemzeti Agrár- és Vidékfejlesztési Stratégia intézkedéseiről, megvalósításának ösztönzése, támogatási lehetőségek keresése	2007-2008
3.	A megye agro-ökológiai adottságait figyelembe véve javaslat kidolgozása további agrár-környezetgazdálkodási célprogramokra	2006-2008
4.	Szaktanácsadói hálózat hatékonyságának fokozása	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat
- FVM Megyei Földművelésügyi Hivatala
- Érintett nemzeti parkok igazgatóságai

Közreműködő szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Agrárkamara
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Földtulajdonosok, bérlők, gazdálkodók, gazdálkodó szervezetek
- Falugazdászok
- Vízgazdálkodási társulatok
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Földhivatal

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- NVT támogatásban részesülő földterületek nagysága, folyósított támogatások összege
- Programokban részt vevő gazdálkodók száma

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Környezeti, táji értékek, biológiai sokféleség megőrzését segítő, energiatakarékos mezőgazdálkodás terjedése
- Egészséges termékeken keresztül javuló egészségi állapot
- Kialakul egy jól működő mezőgazdasági földhasználat és ésszerű termelési szerkezet
- Bővülnek a vidéki foglalkoztatási és jövedelemszerzési lehetőségek

A feladat megnevezése:**Erdőgazdálkodás területi arányának növelése (erdősítés, fásítás)****A feladat leírása:**

A megye erdősültségi arányának növelése a megfelelő fafajták telepítésével.

Szükségességének indoklása:

Jász-Nagykun-Szolnok megye az ország második legfátlanabb megyéje, ahol az erdők aránya igen lassan emelkedik. A művelésből kivont területek, árterek hasznosítása erdősítéssel valósítható meg.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Az erdőtelepítésre alkalmas területtel rendelkező földtulajdonosok tájékoztatása az erdőtelepítés szükségességéről a termőhelyi adottságoknak megfelelő fafajokról, az erdők biológiai sokféleségének megőrzésére irányuló erdőművelési és fahasználati módokról	2006-2008
2.	Támogatni kell a helyi faanyag, mint megújítható energiaforrás feldolgozására épülő, alacsony alapanyagigényű termelési rendszereket	2006-2008
3.	Elő kell segíteni az erdőterületek számítógépes nyilvántartásának bevezetését	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Állami Erdészeti Szolgálat Szolnoki Erdőfelügyeleti Osztálya
- FVM Megyei Földművelésügyi Hivatala
- Érintett nemzeti parkok igazgatóságai

Közreműködő szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Agrárkamara
- Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Földtulajdonosok, bérlők, gazdálkodók, gazdálkodó szervezetek
- Falugazdászok
- Civil szervezetek
- Vízgazdálkodási társulatok
- Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- az erdőterület, a faállomány minőségi mutatói
- az újratelepítés aránya és minősége
- javul a megyében az erdők fajösszetétele
- a művelési ág változás adatai

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Multifunkcionális mezőgazdaság kialakulása
- EU konform földhasznosítási szerkezet kialakulása
- A mezőgazdaság jövedelmezőségének javulása

A feladat megnevezése:**Talajvédelem****A feladat leírása:**

A talaj, mint természeti erőforrás állapotának javítása, termőképességének megőrzése.

Szükségességének indoklása:

A talajjavítás elhanyagolása súlyos távlati következményekkel jár, csökken a termeszthető növények köre, a termés mennyisége. Jelentős környezeti problémát okoz, hogy a savanyodó talajban mobilizálódnak a toxikus nehézfémek, amelyek a táplálékláncba kerülhetnek. További probléma a talajok, ill. a talajvíz nitrát-tartalmának emelkedése.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	A gazdálkodók korrekt és széleskörű tájékoztatása a talajtípusra alapozott talajművelési és talajjavítási módok alkalmazásának lehetőségeiről, elterjedésének elősegítése	2006-2008
3.	A föld- és talajvédelem eszközszerrendszerének bővítése, szaktanácsadói hálózat hatékony működésének szorgalmazása	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- FVM Megyei Földművelésügyi Hivatala
- Megyei Növény-és Talajvédelmi Szolgálat
- J-Nagykun-Szolnok Megyei Földhivatal

Közreműködő szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Agrárkamara
- Települési önkormányzatok
- Földtulajdonosok, földbérlők, gazdálkodó szervezetek, társaságok
- Civil szervezetek
- Falugazdászok
- Érintett nemzeti parkok igazgatóságai

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- talajvédő gazdálkodást folytató gazdálkodók száma
- talajjavító művelésben részesült földterületek nagysága

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- A talaj fenntartható használatának megvalósításával a talajerő hosszú távon megőrizhető
- A mezőgazdasági termelés megfelelő beltartalmi értékkel rendelkező termékek előállításával hozzájárul az emberi egészség védelméhez
- A talajok termőképességének növekedése, talajsavanyodási folyamatok mérséklődése
- Az okszerű, talajvizsgálatokon alapuló tápanyag-utánpótlás széleskörű elterjedése

A feladat megnevezése:**A Jászság Térségi Többcélú Vízgazdálkodási Rendszer fejlesztése****A feladat leírása:**

A térség vízpótlása a Jászsági főcsatorna meghosszabbításával, egy új Zagyva és Tarna ág kiépítésével, valamint az ehhez kapcsolódó pótlólagos beruházásokkal.

Szükségességének indoklása:

Az elmúlt időszakban a Zagyva-völgy hasznosítható vízkészlete csökkent, a vízminőség pedig romlott az amúgy is aszályos kistérségben, ezért kulcskérdésévé vált a megfelelő mennyiségű és minőségű vízpótlás. A Jászsági Főcsatorna beruházása ugyan megkezdődött, de a mai napig nem fejeződött be. A beruházás alapvető célja a térségi vízátvétel, a Zagyva és a Tarna ökológiai célú vízpótlása és a jó minőségű talajok (közel 30 ezer ha) potenciális termőképességének hasznosítása.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Előkészítés, területbiztosítása	2006-2008
2.	I. ütem Zagyvai-ág főművi beruházás kialakítása	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat

Közreműködő szervezetek:

- Települési önkormányzatok
- Földtulajdonosok, földbérlet, gazdálkodó szervezetek, társaságok
- Érintett nemzeti parkok igazgatóságai

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye Duna-Tisza közé eső területe

Eredménymutatók:

- A Zagyva és Tarna folyók vízminőségének javulása
- Az aszálykárok, az ár- és belvíz által sújtott területek csökkenése
- Gazdasági multiplikációs hatás növekedése

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- A térség ökológiai vízigényének biztosítása
- Az agrárgazdálkodás biztonságának növekedése
- A vidékfejlesztés gazdasági feltételeinek javulása

VIZEINK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI

A feladat megnevezése**Bel- és külterületi vízrendezés****A feladat leírása:**

A belterületi vízelvezető csatornarendszerek felmérése, üzemképességének vizsgálata. Minden településen megfelelően üzemelő vízelvezető rendszer kialakítása. Külterületi belvízcsatornák öblözetenkénti felülvizsgálata, és szükség esetén üzemképessé tétele.

Szükségességének indoklása:

A megye területe – domborzati viszonyaiból és talajszerkezetéből adódóan – belvizesedésre hajlamos. Az 1999-es évtől folyamatosan bebizonyosodott, hogy a nagy belvíz a vízelvezető hálózattal nem – vagy nem megfelelően – rendelkező településeken, illetve mezőgazdasági vagy egyéb külterületeken mekkora károkat tud okozni.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Belterületi vizek befogadónak vizsgálata a települések gyors vízelvezetésének szempontjából	2006-2008
2.	Belvízöblözetek csatornahálózatainak felmérése, üzemképességük vizsgálata	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Településrendezési és Műszaki Társulás
- Érintett vízügyi igazgatóságok
- Vízügyi társulatok
- FVM Megyei Földművelésügyi Hivatala
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

Közreműködő szervezetek:

- Települési önkormányzatok
- A csatornák és az érintett földterületek tulajdonosai
- Érintett nemzeti parkok igazgatóságai

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Belvíz által veszélyeztetett bel- és külterületek csökkenése
- A belvizet elvezető hálózat tervszerinti kiépítése, rekonstrukciója
- Csökken a belvíz okozta kár nagysága

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Javul a mezőgazdasági földterületek infrastruktúrája, termésátlaga, erősödik a mezőgazdaság gazdasági helyzete
- Javul a mezőgazdaságból élők életszínvonala

A feladat megnevezése

Felszíni és felszín alatti vizek minőségének javítása, racionális vízhasználat elterjesztése

A feladat leírása:

A víz felhasználók körében a racionális és környezetkímélő vízhasználat és a szennyezés csökkentő technológiák elterjesztése

Szükségességének indoklása:

A megye területén az ivóvíz-ellátás – Szolnok és kapcsolódó települései kivételével – a felszín alatti vizek igénybevételével történik. A víztermelések következtében a nyugalmi vízszintekben 1-5 m-es regionális süllyedések jelentkeznek a vízáadó képződményekben. A termálkutak elsősorban kommunális céllal (fürdők ellátása) kerülnek hasznosításra. Bár a vízmérleg szerint a termálvíz készletek átlagos kihasználtsága mintegy 30 %-os, a víztartó képződményekben jelentkező nyomáscsökkenések miatt takarékosabb vízgazdálkodásra van szükség.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	A Tisza és mellékfolyóinak szennyezettségének csökkentésére irányuló lehetőségek felmérése	2006-2008
2.	Vízforgató berendezések elterjedésének segítése a megye strand- és gyógyfürdői számára 15 fürdő 36 medencéjéhez	2006-2008
3.	Lakossági tájékoztatás ösztönzése, amely a háztartások észszerű vízfelhasználásra hívják fel a figyelmet	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Településrendezési és Műszaki Társulás
- ÁNTSZ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Intézete
- Érintett vízügyi igazgatóságok
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

Közreműködő szervezetek:

- Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
- Települési önkormányzatok

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Nő a beépített vízforgató berendezések száma
- Nő a korszerű fertőtlenítő berendezések száma

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Nő a lakosság egészségügyi biztonsága
- A víz felhasználás hatásfoka javul
- A vízbázisok élettartama nő

KÖRNYEZETBIZTONSÁG AKCIÓPROGRAM INTÉZKEDÉSEI

A feladat megnevezése

Ipari, közlekedési katasztrófák és tüzesetek elkerülésének elősegítése

A feladat leírása:

A civilizációs katasztrófák, a fejlődő civilizáció vívmányai kapcsán bekövetkezett káresemények megelőzése.

Szükségességének indoklása:

Az ipari katasztrófák környezetbiztonsági vonatkozásait tekintve Magyarországon jelenleg a vegyipar a legnagyobb kockázati tényező. A veszélyes anyagok egyre szélesebb körben jelennek meg, kerülnek alkalmazásra, és mennyiségük, valamint a velük kapcsolatos káresemények száma is ezzel párhuzamosan és folyamatosan növekszik. A különböző káresemények igen gyakran tűz kialakulásával járnak együtt, de lehetnek akár tűz kialakulásának következményei is.

A baleseti statisztikák alapján a közúti közlekedés a legveszélyesebb közlekedési fajta. A közúti közlekedés katasztrófaveszélyét fokozza a veszélyes áru szállítás közúton történő bonyolítása is.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Veszélyhelyzetek feltárása, lakosság hatékony riasztásának megteremtése, biztonságos kimenekítés feltételeinek biztosítása	2006-2008
2.	Speciális megelőző- és védőeszközök beszerzésének elősegítése	2006-2008
3.	Szakmai képzések, gyakorlatok szervezése	2006-2008
4.	Közlekedési katasztrófák által okozható mezőgazdasági területek veszélyeztetésének csökkentése	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Érintett vízügyi igazgatóságok és környezetvédelmi felügyelőségek
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

Közreműködő szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Érintett nemzeti parkok igazgatóságai

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Csökken a civilizációs katasztrófák száma
- Nő a megelőző és védőeszközök száma

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Csökken az ipari katasztrófákból eredő környezetszennyezés
- Nő a szakemberek száma

A feladat megnevezése**A megye árvízvédelmi helyzetének javítása****A feladat leírása:**

A Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztésének (VTT) megfelelően a Tisza-völgy árvízvédelmi biztonságának növelése, árvízi vízszinteket biztonságosan elviselő védvonalak kiépítésével, illetve az árvízszintek magasságát mérsékelő beavatkozásokkal, a fejlesztési programban megjelölt négy (Hanyi-Tiszasülyi, Nagykunsági, Tiszaroffi, Nagykörűi) megyei árapasztó tározó megépítésével.

Szükségességének indoklása:

Az 1998-2001 évek között, az egymást követő négy katasztrofális árvíz példátlan a Tisza történetében és szükségessé teszi egy átgondolt, a szomszédos országokkal együttműködve kialakított, átfogó intézkedési terv kidolgozását. A tervezett árapasztók szerepe árvízvédelmi szempontból meghatározó, mert a Tisza árvízi vízszintcsökkentése révén megakadályozzák, hogy a nagyvízi mederben lévő árvizek terhelése túllépje a töltések jelenlegi védképességét.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	A folyók megyei szakaszain szükséges töltéserősítések és töltés áthelyezések elősegítése	2006-2008
2.	A VTT keretén belül, a Tisza-völgyi árapasztó rendszer megvalósulásának, és az árvízi vízhozam csökkentését célzó földhasználat kialakítása	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
- Érintett vízügyi igazgatóságok és környezetvédelmi felügyelőségek

Közreműködő szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Érintett nemzeti parkok igazgatóságai

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye folyó menti települései

Eredménymutatók:

- Csökkennek az árvízszintek
- Nő a biztonságos töltések hossza
- Nő a megépített árapasztó tározók összes térfogata

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Javul a megye árvízvédelmi biztonsága
- Új természetvédelmi területek, vizes élőhelyek létrehozása
- Nő a megye népességmegtartó ereje
- Mezőgazdasági területek védelmi szempontoknak megfelelő hasznosítása

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERV INTÉZKEDÉSEI

A feladat megnevezése:**A települési szilárd hulladékok gyűjtésének és kezelésének javítása****A feladat leírása:**

Alapvető cél a hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése. A keletkezett hulladékok minél nagyobb arányú újrahasznosítása, a lerakás arányának csökkentése, olyan hulladékkezelési eljárások és hulladéklerakók alkalmazása, amely radikálisan csökkenti az egészségügyi és környezeti veszélyeztetés kockázatát.

Szükségességének indoklása:

Az egészségügyi és környezeti károk elkerülése céljából alapvető fontosságú az átgondolt hulladékgazdálkodási rendszerek kialakítása. A kommunális hulladékok keletkezési helyein történő szelektív gyűjtése alapfeltétele az egyes hasznosítható összetevők ipari másodnyersanyag vagy mezőgazdasági komposzt célú hasznosításának. Alapvető fontosságú a biológiailag lebomló hulladékok és a csomagolóanyagok lerakott mennyiségének csökkentése.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Települési hulladékok szelektív gyűjtő rendszer kialakításának folytatása, lakosság körében keletkező veszélyes hulladékok gyűjtésének, kezelésének elősegítése	2006-2008
2.	A hulladék szelektív gyűjtésének ösztönzése önkormányzati intézményekben	2006-2008
3.	A regionális hulladéklerakók megvalósulásának elősegítése, komposztálók kialakításának támogatása	2006-2008
4.	Felhagyott települési és illegális hulladéklerakók rekultiválása	2006-2008
5.	Állati hulladékgyűjtő rendszer kialakítása, dögművek, dögművek rekultivációs terveinek elkészítése, komposztálási rendszerek kialakítása	2006-2008
6.	Térségi, települési hulladékgazdálkodási tervek létrehozása	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Településrendezési és Műszaki Társulás
- Érintett környezetvédelmi felügyelőségek
- Települési önkormányzatok

Közreműködő szervezetek:

- Civil szervezetek
- Környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási szolgáltatók
- ÁNTSZ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Intézete

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Emelkedik a szelektíven összegyűjtött hulladékok mennyisége
- Csökken a környezetre veszélyes, felhagyott hulladéklerakók száma
- Nő a szervezett (szelektív) hulladékgyűjtésben résztvevő lakosság aránya
- Csökken a lerakóra kerülő hulladék éves mennyisége

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Nő a környezetbiztonság
- Csökken a környezeti erőforrások terhelése
- Javul a lakosság környezettudatos magatartása

A feladat megnevezése:**Hulladékkezelő és -hasznosító telepek létrehozásának elősegítése****A feladat leírása:**

Olyan hulladékkezelési és hasznosítási eljárások alkalmazásának előkészítése, amely radikálisan csökkenti az környezeti veszélyeztetés kockázatát és a hulladéklerakóra kerülő hulladék mennyiségét.

Szükségességének indoklása:

A hulladékgazdálkodás alapvető érdeke a keletkező és lerakóra kerülő hulladék mennyiségének csökkentése. A cél érdekében biztosítani kell, hogy a lerakók begyűjtő-körzetében olyan rendszerek alakuljanak ki, amelyek az elkülönített begyűjtési és lerakás-csökkentési feladatokat teljesítik. A regionális hulladéklerakókra és a kialakulófélben lévő gyűjtőkörzetekre alapozva, el kell érni, hogy a megye egészére terjedjenek ki a kezelő- és hasznosító hálózatok.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	A szelektíven összegyűjtött hulladékok előkészítését végző kunmadarasi regionális hulladékkezelő és feldolgozó telep létrehozásának elősegítése	2006-2008
2.	Szilárd települési hulladékfeldolgozó rendszerek telepítésének elősegítése	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Települési önkormányzatok

Közreműködő szervezetek:

- Civil szervezetek
- Környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási szolgáltatók
- Érintett környezetvédelmi felügyelőségek

Megvalósítás területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

Eredménymutatók:

- Csökken a lerakóra kerülő hulladék éves mennyisége
- Emelkedik a szelektíven összegyűjtött hulladékok mennyisége
- Nő a szervezett (szelektív) hulladékgyűjtésben részvevő lakosság aránya

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Csökken a környezeti erőforrások terhelése
- Javul a lakosság környezettudatos magatartása
- A települések infrastrukturális fejlődése

A feladat megnevezése:**Települési folyékony hulladékok****A feladat leírása:**

A lakossági szennyvíz kezelése a megye valamennyi településén, bármely olyan eljárás és szennyvízelvezető rendszer révén, amely lehetővé teszi, hogy a szennyvizet fogadó vizek megfeleljenek a vonatkozó minőségi kívánalmaknak.

Szükségességének indoklása:

Az települési folyékony hulladék gyűjtése, feldolgozása, megsemmisítése megyénkben sem éri el a kívánt színvonalat. A települési szennyvíztisztításról szóló 91/271 EKG Irányelv kötelező feladatként írja elő a tagállamok részére - bizonyos nagyságrend felett - a települések szennyvizeinek gyűjtését és tisztítását. Fontos feladat a 2000 LE alatti települések szennyvízhelyzetének megoldása is.

	Intézkedések	Ütemezés
1.	Tisza-völgy szennyvízkezelése projekt megvalósítása	2006-2008
2.	Jászsági szennyvíz projekt megvalósítása	2006-2008
3.	Szennyvízhálózattal nem rendelkező kistelepülések helyzetének javítása	2006-2008
4.	A települések szippantott szennyvíz elhelyezési problémáinak megoldása	2006-2008
5.	Szennyvíziszap újrahasznosítását szolgáló tervek támogatása	2006-2008

Végrehajtásért felelős szervezetek:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
- Településrendezési és Műszaki Társulás
- Települési önkormányzatok

Közreműködő szervezetek:

- Érintett környezetvédelmi felügyelőségek
- ÁNTSZ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Intézete

Eredménymutatók:

- Emelkedik a Tisza-völgyben és a Jászságban és lévő települések szennyvízhálózat ellátottsági foka
- Növekszik az újrahasznosított szennyvíziszap mennyisége
- Nő a szennyvízleeresztő pontok száma

Környezeti, társadalmi és gazdasági hatás:

- Javul a környezet állapota
- A közművesítettség szintjével javul a lakás- és életkörülmények komfortossága
- A települések vonzereje növekszik